

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	1	1	8
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Semester

1046

ECONOMICS (In all Mediums)

Paper—Macro Economics

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :- (i) Attempt **five** questions in all, selecting at least **one** question each from Sections A, B, C and D. Question No. **I** is compulsory.

(ii) For private candidates, who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will proportionately be increased to the maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

(Compulsory Question)

I. Answer any **nine of the following :**

- (a) What is the relation between MPC and MPS ?
- (b) Define Gross Investment.
- (c) Define Prospective Yield.
- (d) What is Laissez-Faire Policy ?
- (e) Define Say's Law of Market.
- (f) What are the components of aggregate demand in Keynesian Theory of Income and Employment ?

- (g) What is velocity of Money ?
- (h) What is the other name of Cambridge Equation of Quantity Theory of money ?
- (i) Define Credit Multiplier.
- (j) Write any two measures to Control Inflation.
- (k) Give two objectives of Fiscal Policy.
- (l) What are the four phases of Trade Cycles ? 9×2=18

SECTION-A

- II. Explain meaning and scope of Macro Economics. 18
- III. What is meant by Marginal Efficiency of Capital(MEC) ? Explain short-term and long-term factors affecting it. 5,13

SECTION-B

- IV. "Full employment is a normal feature of a capitalist economy." Critically discuss. 18
- V. Critically explain Keynesian Theory of Income and Employment. 18

SECTION-C

- VI. Explain Keynesian Liquidity Preference Theory of Interest. 18
- VII. Discuss the process of credit creation by Commercial Banks. 18

SECTION-D

VIII. Define Inflation . What are its causes ?

3,15

IX. How does monetary policy help in achieving the objectives of internal stabilisation ?

18

(हिन्दी माध्यम)

Note :- (i) Attempt **five** questions in all, selecting at least **one** question each from Sections A, B, C and D. Question No. I is compulsory.

(ii) For private candidates, who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will proportionately be increased to the maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

(अनिवार्य प्रश्न)

I. कोई नौ प्रश्न करो :

(क) MPC और MPS में क्या संबंध है ?

(ख) कुल निवेश को परिभाषित करो।

(ग) भावी पैदावार को परिभाषित करो।

(घ) अबन्ध नीति क्या है ?

(ङ) बाज़ार के 'से' के नियम को परिभाषित करो।

(च) केनज़ के आय और रोज़गार सिद्धान्त में समूची मांग के क्या तत्व हैं ?

(छ) मुद्रा वेग क्या है ?

- (ज) मुद्रा के परिमाणात्मक सिद्धान्त के केंब्रिज समीकरण का दूसरा नाम क्या है ?
- (झ) उधार गुणक को परिभाषित करो।
- (ञ) स्फीति को नियंत्रित करने के किन्हीं दो उपायों का उल्लेख करो।
- (ट) राजकोषीय नीति के दो उद्देश्य बताओ।
- (ठ) व्यापार चक्रों की चार अवस्थाएँ क्या हैं ? 9×2=18

भाग-क

- II. दीर्घ अर्थशास्त्र के अर्थ और विषय-क्षेत्र की व्याख्या करो। 18
- III. पूँजी की सीमान्त कुशलता (MEC) से क्या तात्पर्य है ? इसको प्रभावित करने वाले अल्पकालीन और दीर्घकालीन कारकों की व्याख्या करो। 5,13

भाग-ख

- IV. "पूर्ण रोज़गार पूँजीवादी अर्थव्यवस्था का साधारण लक्षण है।" आलोचनात्मक चर्चा करो। 18
- V. केनज़ के आय और रोज़गार सिद्धान्त की आलोचनात्मक व्याख्या करो। 18

भाग-ग

- VI. ब्याज के केनज़ तरलता तरजीह सिद्धान्त की व्याख्या करो। 18

VII. ਵਾਣਿਜਿਕ ਬੈਂਕੋਂ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਭਾਗ-ਬ

VIII. ਸਫੀਤਿ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸਕੇ ਕਯਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ? 3,15

IX. ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਨੀਤਿ ਆਂਤਰਿਕ ਸਥਿਰੀਕਰਣ ਕੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਕੈਸੇ ਸਹਾਯਤਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ? 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

Note :- (i) Attempt **five** questions in all, selecting at least **one** question each from Sections A, B, C and D. Question No. **I** is compulsory.

(ii) For private candidates, who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will proportionately be increased to the maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

I. ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :

(ੳ) MPC ਅਤੇ MPS ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ?

(ਅ) ਕੁਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

(ੲ) ਭਾਵੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

(ਸ) ਅਬੰਧ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੈ ?

(ਹ) ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਸੇਅ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।

- (ਕ) ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਮੰਗ ਦੇ ਕੀ ਤੱਤ ਹਨ ?
- (ਖ) ਮੁਦਰਾ ਵੇਗ ਕੀ ਹੈ ?
- (ਗ) ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੈਬਿਜ਼ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?
- (ਘ) ਉਧਾਰ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (ਙ) ਸਫੀਤੀ ਨੂੰ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।
- (ਚ) ਰਾਜਕੋਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸੋ।
- (ਛ) ਵਪਾਰ ਚੱਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? $9 \times 2 = 18$

ਭਾਗ—ੳ

- II. ਦੀਰਘ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
18
- III. ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਕੁਸ਼ਲਤਾ (MEC) ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ? ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਲਪਕਾਲੀ ਅਤੇ ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5,13

ਭਾਗ—ਅ

- IV. “ਪੂਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਲੱਛਣ ਹੈ।”
ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
18
- V. ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
18

ਭਾਗ—ੲ

VI. ਵਿਆਜ ਦੇ ਕੇਨਜ਼ੀ ਤਰਲਤਾ ਤਰਜੀਹ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

VII. ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਧਾਰ ਰਚਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18

ਭਾਗ—ਸ

VIII. ਸਫੀਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ? 3,15

IX. ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਥਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ? 18